

GårdsbyBladet

Nr 1/2022 En tidning till alla i Gårdsby – Sandsbro

Ny redaktion

Från köket på
Trollbacken

En hembygd förändras

Ingenting är bestående, allting förändras. Det finns egentligen bara en sak som är sann, i morron är en annan dag. Sällan har den gamla maximen varit så tydlig som i Gårdsbyskogen nu under pandemin. Hungriga skogsmaskiner har huggit sina järnkäftar i gran- och fur och lämnat efter ett särigt men nytt landskap.

Ångest var min första känsla när de tunga pansarvagnarna rullade in i min skog. Lessen och bedrövad stod jag en bit ifrån och såg hur träden vräktes till stock av de ilska dieseltänderna. Levande liv som rotat sig i hundra år ryktes på några sekunder upp av en joystick i en förarhytt. Kung Karl Johan kurade chockad i vitmossan, rådjuren skyggade och spillkråkans flyktläte skar i falsett. Kvar blev fält av tomhet.

Det tog några dagar sedan växte ledsnaden till insikt. Allting är alltid i förändring. Lika lite som man kan kliva ner i samma bäck två gånger, lika lite kan man gå in samma skog. När dieselångorna lagt sig och jag vågade mig uppför Lugna Vägen mot Gårdsby igen välkomnades jag av ett nytt landskap. Plötsligt öppnades sig vyer jag aldrig haft en aning om. Sammanhang i naturen blev klarare. Där förr en trång stig slingrat genom täta ormbusksnår reste sig nu svepande kullar. En bit uppför berget kunde jag skymta mitt hem, linjer i naturen kom närmare och plötsligt såg jag skogens latituder på ett sätt jag aldrig anat. Ett nytt landskap välkomnade mig.

Där Gårdsbyskogen när som högst följde jag skogsmaskinernas säriga led in över bergsryggen. Där granar skymt vidgade sig världen än mer. Det kändes som om det var just här som det småländska höglandet för första gången tog sats och bröt sig upp ur Europas skogsbryn. Långt borta såg jag hur de höga husen inne i stan sträckte på sig. Jag såg hur gårdarna i Gårdsby kommit tätt intill och kyrkan med sitt mäktiga torn stod plötsligt och alldeles nära. Bara några dagar tidigare hade jag gått här och känt mig lite rädd och vilsen. I fjärran såg jag domkyrkans spiror, Toftasjön som sökte sig mot Sandsbro och

långt borta kunde jag skymta kyrkan i Tjureda. På den allra högsta punkten välvde sig en stor Järnåldersgrav, ett mäktigt stenröse, som människor som funnits här långt före oss anlagt för att hedra släktingar som levat före dem. Tanken svindlade. Jag kunde inte motstå lusten att klättra upp högst på röset och betrakta. Nu är det min tur, nu är det jag som står här och ser ut över ett landskap vars vyer människor långt före mig sett såsom jag gör nu. Tanken att ingenting är bestående och att allting förändras blev än mer uppenbar. Snart ska de som kommer efter mig se samma himmel, men andra silhuetter.

En kväll någon vecka senare när mörkret lagt sig tog jag min ficklampa och gick den korta vägen uppför berget igen. Stadens gatlyktor välvde sitt sken över natthimlen. En kägla av ljus svepte fram och åter och i väster såg jag ljusen från vad som måste vara Moheda och Alvesta. Känslan var magisk och min plats på jorden, blev min stund på jorden. Den blev ett här och nu.

Ett år senare har jag gått samma väg många gånger. Vänner som besöker mig får ofta följa med mig uppför berget. Med stolthet säger jag att här är Växjös vackraste utsikt och jag pekar ut hus och byggnader inne i stan. Sedan tar vi stigen förbi stenröset, vidare genom bokskogen och jag säger att himlen aldrig kommer närmare än just här. Gårdsbyskogen har förändrats, precis som allting förändras. Det som förr var stort och ogenomträngligt har blivit en ny verklighet – och när vi går ner från berget har också vi förändrats, för det är så det är att vara människa. Så länge vi lever kommer allting ständigt att förändras – och snart står skogen tät på berget igen.

Hasse Nilsson

Tack!

Ett stort tack till Ulla-Britt Schill, som nu valt att lämna arbetet som redaktionsansvarig för Gårdsbybladet. Ulla-Britt och hennes man Sven har under många år sett till att vi har en intressant tidning. Detta nummer har en helt ny redaktionsgrupp. Vi önskar dem lycka till.

Bertil Sandberg
t.f. ordförande Gårdsby sockenråd

Innehåll Gårdsbybladet nr 1 2022

4 NY REDAKTION

5 VAD HÄNDER PÅ TROLLBACKEN?

6 OM ATT VARA BIODLARE

7 FRÅN TROLLBACKENS KÖK

9 FREJDIGT OM WHISKEY

12 GEMENSKAP I SAIK

Annonsera i GårdsbyBladet?

Här är några viktiga punkter att tänka på.

- Gällande annonsformat är:
1/4 A4 – 185x65 mm
1/6 A4 – 130x65 mm
1/8 A4 – 92x65 mm
- bildformatet ska vara tiff, jpg eller pdf
- bildens upplösning ska vara 300 dpi (har bilden lägre upplösning kommer den bli otydlig i tryck)
- annonsen bör vara i färg

Annonssjutt för nästa nummer av Gårdsbybladet är 31 maj 2022. Annonser och eventuella tekniska frågor mailas till gardsbybladet@gmail.com. För prisuppgift kontakta Bertil Sandberg tfn 0470-612 55 eller 070-550 13 16.

www.villavik.se/hotell

Familjen på besök?

Vi har hotellrum för familjemedlemmarna så ni inte måste trängas när besökarna behöver övernattnng.

Villa Vik
TOFTAstrand

Boka via 0470-652 90 knappval 3 och uppge "Gårdsbybladet" och få **10%** på logikostnaden. Gäller fram till 30 juni 2022

KLOCKANS EL & HANTVERK AB
070-174 76 44
073-142 02 67

**Er lokala elinstallatör
samt konsthantverk
Ring oss gärna på telefon**

Ante och Marita Midenius

Gårdsbybladets nya redaktion

TACK till Ulla-Britt och Sven Schill som i flera år kämpat och arbetat med Gårdsbybladet. Här kommer en presentation av den nya redaktionen:

Text: Sara Richter Simsek

Gårdsbybladets nya redaktion, från vänster Lina Johansson, Pernilla Berglund, Sara Richter-Simsek, Lina Schlegel.

Jag heter Sara Richter Simsek, är född och uppvuxen i Berg, som ligger mellan Lammhult och Åby. Berg är likt Gårdsby på flera sätt. Det finns en ståtlig kyrka, en kooperativ förskola, en bykänsla och badsjöar i närheten. Men det finns en sak som Berg inte har. Och det är en av grejerna till varför jag fastnade för Gårdsby. Bokskogen. Denna magiska plats som förändras med årstiderna, men som aldrig blir trist. Vi har bott i Gårdsby i 13 år och bokskogen är fortfarande min absoluta favoritplats i byn.

Jag, min man Erik och våra fyra barn bor i Bostorp. När vi letade hus sökte vi en plats nära Växjö med lite större tomt, stall och ett hus med känsla. Dessa tre kriterier levde Bostorp upp till. Det är en liten hästgård med ett gammalt hus från 1780 som besitter så mycket kärlek. Grova timmerväggar, gamla små spegeldörrar och sneda väggar. Ju längre vi bott här, ju mer tycker jag om det. Även fast vi renoverat och byggt ut, vill vi behålla känslan som vi hade när vi första gången kom hit. Men det viktigaste för oss: vi vill ha en plats där kreativiteten får flöda!

För tillfället är jag föräldraledig från mitt jobb som högstadielärare. Mycket av min tid går till barnen och deras intressen och viljor. Vi startar ofta nya projekt och tycker mycket om att vara

ute. Jag själv gillar att baka, skapa och röra på mig. Mitt största intresse är min trädgård och odling. Jag odlar allt vi äter under stora delar av året, och njuter av allt från att gräva nya bäddar till att rensa ogräs. Vårens projekt är att bygga ett granstaket runt odlingen och skapa en rumskänsla.

Jag är en del av Gårdsbybladets redaktion, eftersom jag tycker det är viktigt med en levande landsbygd. Jag ser fram emot att skriva om händelser i vår närhet och att lära känna nya människor. Eftersom jag sitter i Hembygdsföreningens styrelse värnar jag såklart om vårt arbete.

Jag heter Pernilla Berglund och bor på Tveta Ringstorp 1 sedan hösten 2008. Jag hamnade i Gårdsby socken då jag letade gård runt Växjö och precis blivit 2a på en budgivning på en annan gård. I besvikelsen så gick jag igenom Hemnet med sikte på fastigheter som varit ute till salu en längre tid då min tolkning var att de ville ingen ha. Jag hittade 3 stycken och dagen efter tog jag bilen och körde runt och kollade på alla. Direkt när jag smög in på den lite igenväxta marken på Ringstorp och spanade lite in genom fönstren kände jag att här skulle det funka att bo. Under åren har det blivit ridbana, ny stall del, helronovering inne samt inrett övervåning. Det senaste som blev uppfräschat var vår glasveranda ut mot vägen.

Jag bor med min sambo Robert och dottern Agnes som snart blir 13 år. På gården har vi uppfödning av SWB hästar i liten skala och bedriver utbildning av ryttare samt att jag också jobbar med affärsutveckling av företag i de gröna näringarna.

Jag tycker det är viktigt att vi på landsbygden samverkar och utvecklar så att det även i framtiden ska vara enkelt och attraktivt att kunna bo och jobba på landsbygden. Ett sätt att skapa lite sammanhållning är ju att fortsätta och utveckla Gårdsbybladet.

Jag heter Lina Johansson, och i september 2020 flyttade jag och min man Greger in i Norregård i Gasslanda. Att bo på och bruka en gård har varit min dröm sedan jag var liten. Jag minns att jag alltid var lite avundsjuk på vänner som kom från gårdar, då det alltid kändes som att de hade verkligt meningsfulla sysslor medan jag mest gjorde "hittepå". Jag ägnade mig åt att promenera med lantbrukarens hund, tävlade orientering på helgerna och flyttade sedan till naturbruksgymnasium. Fortsättningen blev år av tävlande i agility med tre hundar och arbete i skogsbranschen efter jägmästarstudier. Nu, när vi har vår gård kan jag ibland känna att jag inte behöver något annat. Förutom lite orientering framöver, så att våra barn har chansen att bli orienterare i själen.

Jag ser så mycket fram emot att med tiden förädla denna gård. Än så länge är "gårdslivet" relativt outvecklat men jag och vi har många drömmar som innefattar odling i större skala, någon djurhållning och väldigt gärna någon form av verksamhet längre fram. Jag tycker det är väldigt roligt att utforska, testa och känna att jag reder ut saker på egen hand. Än så länge har vi mest arbetet inomhus där vi stilmässigt vill ta huset närmre sitt ursprungssår. Vi försöker lära oss och praktisera ett byggnadsvärdstänk och använda hållbara material.

Någon koppling till Gasslanda eller socknen fanns inte när vi flyttade hit. Vi bodde i Växjö när vi på allvar började

leta gård. När Norregård kom ut blev jag inte övertygad av bilderna, men när vi sedan körde vägen förbi Gårdsby till Gasslanda blev vi båda ganska förbluffade över vilket fantastiskt fint ställe detta var, och så nära stan också. Köpet av gården blev inte bara "en gård att bo på" utan det har gett så många fler mervärden.

För mig innebär arbetet med Gårdsbybladet en möjlighet att bidra till bygden, samtidigt som jag ser fram emot att lära känna den ännu bättre.

Jag heter **Lina Schlegel** och bor med min sambom, tre barn och hund i Södregård, Häljaryd. Vi flyttade hit i januari

2017 och bodde innan dess i lägenhet i Växjö. Jag är just nu föräldraledig från mitt jobb som produktionsledare på ett byggföretag i Växjö inom husproduktion.

Vi har ingen anknytning till trakten utan är hitflyttade egentligen helt utan att känna till området. Vi letade hus på landet runt Växjö och hade ingen speciell geografisk begränsning mer än att det inte fick ligga för långt från stan. Vi båda föll för det röda huset med vita knutar som var välskött och hade bevarade detaljer från 1800-talet. Vi trivs jättebra i både hus och bygd och känner att vi hittar hem. En långsam renovering har pågått sen vi flyttade in,

där vi med hjälp av familj gör det mesta själva. Är alltid spännande att se vad som döljer sig för överraskningar när man påbörjar något nytt projekt.

Jag är uppvuxen på landsbygden i Värmland och brinner för en levande landsbygd. Jag vill gärna vara med och bidra till att det händer grejer i närområdet och engagerade mig i Hembygdsföreningens barn- och familjeverksamhet för några år sedan. Nu när Gårdsbybladet behövde ny redaktion kände jag att det var en kul grej att hoppa på. Jag har alltid uppskattat tidningen och tycker det är kul att den får leva vidare.

Vad händer på Trollbackens förskola just nu?

På vår avdelning småtroll tycker vi att det är viktigt att barnen får utmanas i olika skapande aktiviteter för att därigenom lära om konstnärliga uttryck. Barnen utforskar med hela sin kropp och med alla sina sinnen. Barnen ska få förutsättningar och uppmuntran att utveckla sitt intresse och sin nyfikenhet för skrift-språk och förståelse för olika symboler.

Text och foto: Tina Nilsson

Nu när det har varit snö ute har vår avdelning stortroll pratat om att vi måste ju hjälpa våra fåglar med att hitta mat, så en dag kokade vi upp kokosfett och la i solroskärnor som fick stelna på plåtar innan vi hängde upp dem i trädet på vår gård. Det blev fina former av både hjärtan och stjärnor, sedan kom vi på att

vi måste ju sätta dit en liten pinne också som fågeln kan sitta på när de äter och då upptäckte vi att det var nog lättast att göra det när formen inte har stelnat.

Vi har också använt Trollbackens gamla kaffekoppar som vi fyllde med vår egen

fågelmat och hängde i långa snören i träden på gården.

Vi vill ge barnen förutsättningar att utveckla samarbete, turtagning, matematik, föra resonemang och känna empati om andra levande varelse i dessa aktiviteter.

En dag upptäckte barnen att vi hade besök av en stor vacker fågel, vi funderade på vad det kunde vara för någon och vi enades om att det var en fasan.

Barnen matade den med solroskärnor som den verkade gilla, men efter några dagars besök av fasanen kom vi fram till vi nog skulle hjälpa den tillbaka till skogen för där har den sin familj trodde barngruppen. Vi fångade därför fasanen i en stor låda och så fick den åka bil till skogen i Norrgårda och sedan dess har vi inte sett den...

Om att vara biodlare

När jag för 5 år sedan presenterade för maken att jag tänkte bli "biodlare" så undrade han ifall jag hade fått feber och yrade, men jag hade bestämt mig: jag ville använda våra åkrar till någonting, om inte till odling så åtminstone som mat till bina.

Text: Rebecka Edh

Under den här perioden läste jag en hel del litteratur om bin och pollinatörer, bland annat Maja Lundes "Binas historia" som är en ganska pessimistisk berättelse om vad som kommer hända ifall vi inte tar hand om våra insekter. Jag kände att jag ville göra något, något som skulle göra världen "lite" bättre.

Omedvetet kan jag också påverkats av min farfar som jag inte hann träffa då han dog innan jag föddes - han var lärare, kantor, hade plantskola och var biodlare (de klarade av många jobb på den tiden! :)). Jag har sett svart/vita kort på honom där han står i trädgården i sin ljusa linnekostym (dåtidens biodlar-dräkt?) omringad av ett 20-tal bikupor. Något skydd för ansiktet och händer behövdes tydligen inte "Bara man har snälla bin så..."

Min bikurs hölls av 2 herrar med många års erfarenhet från Hästrikets biodlarförening.

Det var enormt mycket information under 2 dagar och när kursen var slut såg alla deltagarna mer eller mindre förvirrade ut och vi kände ungefär samma sak: "Vågar vi verkligen sätta igång, det är ju hur mycket som helst att hålla reda på..."

Men jag höll fast vid min plan och 3 månader senare befann jag mig i bilen på väg ner till Väckelsång för att köpa mina första bin. Om inte jag minns fel så kostade mitt samhälle 2500 kronor och utrustningen: dräkt, kupa, slunga mm landade på ca 7000-8000 kr. Inget man blir rik på med andra ord (om man inte har 100-tals kupor).

Jag fick anvisningar om att ta med spännband som man kan sätta runt kupan under transporten - det hade varit olyckligt om några 1000 bin hade strömmat ut och fyllt bilen och hållt mig "sällskap" under färden...

Under mina första år som biodlare gjorde jag många misstag. Förutom kursen läste jag böcker och kollade på filmer på nätet men ibland hjälpte inte ens det: bina försatte mig i situationer som inte fanns beskrivna i böckerna. Jag har lyckats att bekanta mig med några kunniga "bigubbar" som jag ringde ganska ofta till. Arne, Peder och en av mina kursledare Thomas förtjänar varsin guldmedalj för de har lyssnat på mig

talmodigt när jag ringde i panik och för att de lotsade mig vidare när jag trodde att det var kört.

Jag kommer fortfarande ihåg Peders lugnande ord när han sa: "Vet du vad Rebecka, även om biodlaren kantar till det så fixar bina det ändå!"

Och så har det faktiskt varit: bina har fixat det mesta. Någon gång har jag "hjälp till" med att ex köpa en drottning utifrån som skickats med posten i en vanligt kuvert ihop med några arbetsbin som sällskap. I de flesta fall kan dock bina dra upp sin egen drottning om någonting händer med den gamla.

Under de första åren hade jag bara en kupa men sen delade jag den i två (ifall något händer med ena samhället så har man alltid det andra) och förra sommaren var jag tvungen att dela de en gång till för bina höll på att svärma. När bina utvecklas för snabbt och inte får plats i kupan då svärmar dem. Det ligger i deras natur.

Jag hade tur och råkade vara hemma när mina bin fick för sig att sticka. De satte sig på en stolpe några meter från kupan så jag drog på mig dräkten, la ett vitt lakan under stolpen och sparkade ner dem; på det vita lakanet fick jag syn på drottningen som var märkt med en blå prick och satte henne i en burk - samhället flyger nämligen ingenstans utan sin drottning.

När temperaturen stiger till 10 - 15 grader på våren så gör bina sin rensningsflygning (de har nämligen inte varit "på toa" under hela vintern). Den dagen ska man inte ha vita lakan på torkvindan för de gillar tydligen att tömma tarmarna just på vitt...Efter den här dagen är det full fart i bikupan. Jag brukar sätta mig vid flustret och studera "utflygnings- samt landningsteknik" och iaktta vilka pollenfärger bina kommer hem med. Har man tur så kan man se blåa pollenbyxor som kommer från vårblomman Scilla. Just våren är extra viktig för bina (längre fram finns det många blommor att välja på) så har man sälg och hassel på sin mark - säga inte ner dem :)! Även vatten är viktigt så ställ gärna fram ett fågelbad eller liknande med stenar i - då har bina något att landa på och slipper drunkna.

I min trädgård försöker jag tänka på bin och andra pollinatörer och planterar gärna växter med bra nektar- och pollenvärde (finns en jättebra lista på biväxter på "alltombiodling.se").

Vill man hjälpa honungsbin och vildbin så får man gärna plantera blommor härifrån :).

Från köket på Trollbacken

Hon har jobbat i restaurang och på lyxkryssning, men det är i köket hos barnen hon känner att hon hittat hem. Linda Rosén Alexandersson har arbetat som kock i köket på Trollbackens förskola i 4,5 år och kallar sin tillvaro där som ett jobb med guldkant. Det triggas att göra sitt allra bästa när barnen är så nyfikna och positiva, säger Linda.

Text: Lina Johansson

Att Linda hamnade på Trollbacken var lite på håret, då hon fick tips om att tjänsten var ute dagen innan ansökningstiden gick ut. Men redan en vecka senare fick hon veta att tjänsten var hennes. Linda minns fortfarande det där tillfället när hon stod och bakade i köket på förskolan en månad in på nya jobbet, när en sådan tydlig känsla kom till henne hur allt fallit på plats och att detta var precis det hon ville göra. Och nu 4,5 år senare intygar hon att detta fortfarande är det bästa jobbet hon har haft.

På föräldrakooperativet Trollbacken finns runt 25 barn i förskolan plus fritidsverksamhet för de barn som börjat skolan. Linda planerar, köper in och lagar all mat från grunden och bakar allt bröd som serveras. Hon berättar att hennes arbete är väldigt fritt. Hennes personliga strävan och intresse i att laga bra mat av lokala och gärna ekologiska råvaror ges utrymme här. Eftersom förskolan inte är kommunal finns alla friheter att välja leverantörer själv, och Linda

beskriver att hon aktivt arbetar för nya samarbeten varje år. Just nu kommer till exempel kött från Ahls korb och nötkött i Norrhult och äggen från Gårdsbyägg bara någon kilometer bort. I valet av leverantör är det för henne självklart att till exempel besöka gårdarna och se djuren i djurstallarna.

Med utgångspunkt i ett jordnära synsätt som innebär mycket ekologiskt, närproducerat och mat lagad från grunden har Linda lagt en solid grund som hon är stolt över. Maten är ofta svensk husmanskost, men till vardags hör också att utforska smaker från världens hörn. Återkommande finns bland annat indisk och asi-

atisk mat på matsedeln, men under en period antog Linda en utmaning av annan spännvidd. Hon valde att göra en typisk rätt per land från alla världens länder, varav några favoriter hänger kvar såsom Sydafrikansk köttgryta. Hon berättar att de barn som flyttat vidare till skolan i Sandbro verkar ha fått med sig en stor öppenhet och nyfikenhet kring mat, något som fått en god grund på Trollbacken.

Involvering och utbyte med barnen är jätteviktig för Linda och en av de saker som gör att hon trivs så bra med jobbet. Ofta finns det nyfikna barn kring köket som frågar om maten eller vill berätta vad de tyckte om den. Linda berättar att barnen är väldigt givmilda i sina kommentarer vilket ger en härlig energi kring maten. Ibland är barnen med och hjälper till med bakning och annat. En gång om året, när det är dags för födelsedag, så är det barnen själva som väljer vad som ska lagas. I matsedeln står det tydligt vems önskemat som serveras. Det finns ingen tvekan om att den rätta känslan

för detta uppdrag finns där, när jag frågar Linda vad hon tycker är roligast på jobbet så tvekar hon inte ”Att få laga mat till alla barnen!”

Barnens engagemang tas också tillvara genom de odlingar som sker ute på gården. Alla barn är med och sår, vattnar och sköter om de gemensamma odlingarna, och till sist är det Linda som förvaltar skörden i köket så alla barn får ta del av det de arbetat med. Trollbacken tar tacksamt emot överblivna fröer från föräldrar och vemhelst som vill bidra, och ibland kan förfrågningar från förskolan ske.

Som förälder till barn på Trollbacken kan undertecknad berätta att eget och andras barn verkligen uppskattar maten på förskolan. Och det handlar inte bara om mat på en tallrik, det handlar om en inbjudande och inspirerande miljö kring mat. När Linda på ledig tid njuter av sin löpträning eller arbete i trädgården hoppas jag att hon vet att vi är många som tyckte hon hamnade rätt, då hon kom till Trollbacken.

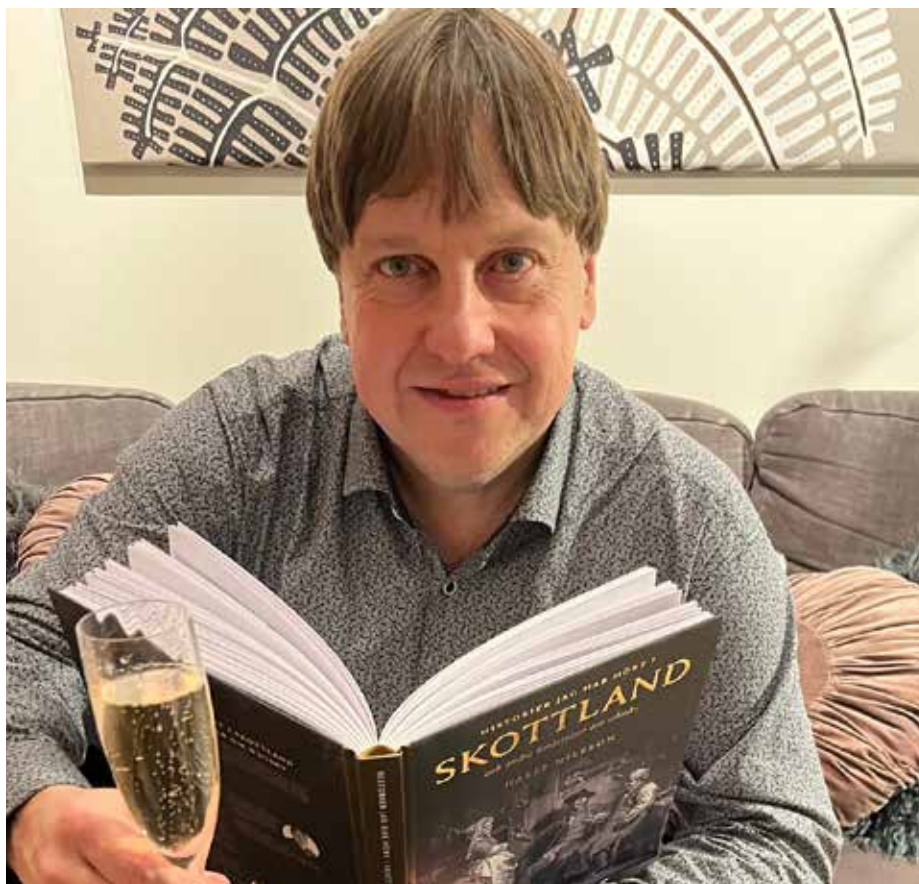

Halloweenspöken och skumtoppar.

Högtider bjuder på kreativitet.

Frejdigt om whisky

Har du varit i Skottland? Det har jag – på Vespa som 20-åring – och åkte runt bland vackra landskap, idylliska byar och mysiga pubar. Men vad som kan reta gallfeber på mig nu i "mogen" ålder, snart 50 år senare, att jag som total novis på whisky utan att ana det åkte förbi mängder av intressanta destillerier i dessa trakter.

Text: Poul Kongstad. Foto: Hans Nilsson

Varje destilleri har sina sägner, sin egen historia och personligheter. Detta berättar Hasse Nilsson (Yasjön) livligt om i sin nya bok, full av öden och unika bilder från whisky-världen.

Speyside är ett område i mellersta Skottland där det finns ett 50-tal destillerier att besöka inom ett litet område. Vi är ju i provningarnas tidsålder, och att jämföra smaker och fakta är intressant, men minst lika intressant är berättelserna.

Historier, historier!

Vi har ju tidigare i Gårdsbybladet hört om den skriv- och berättarglade Hasse

Nilsson på Yasjön. Han gav före jul ut en frejdig bok med titeln "Historier jag har hört i Skottland och andra berättelser om whisky". Låter kanske inte så intressant för vissa, men detta är en bok med historier från en munter (och kunnig) berättare om människor som på olika sätt hör ihop med whisky, mest i Skottland. Med historier menar jag här att nog finns det fakta bakom, men ännu mer en författare som kan spinna en god historia vare sig fakta räcker eller inte. Men Hasse är så ärlig mot läsaren att han avslutar varje kapitel med vad man vet (och inte). Att Hasse skriver om whisky är inte så konstigt; han har ett

långt förflutet och intresse från branschen och har alltid skrivit och berättat omkring whisky.

Vare sig du smakat Grants whisky, Johnny Walker, Highland Park, Laphroaig, Jura, Glenmorangie, Cardhu eller Macallan finns här historier om människorna runt dessa. Entreprenörer som lyckats driva upp en rörelse och sälja sin whisky vitt och brett (ofta till storstädernas finaste krogar), och som haft en stark vilja, social talang, påhittighet, PR-känsla och ovanliga grepp, ibland knep, för att lyckas. Något som kanske författaren på Yasjön också har? Historierna om de excentriska och utsvävande PR-genierna James Grant och Tommy Dewar var för sig är läsvärda och delvis tragiska.

Det övernaturliga är sällan långt borta i Skottland, särskilt i lagerhusen för whisky där gamla brännerimästare och andra går igen. Ett annat "problem" för många på den skotska landsbygden var de skatteinspektörer som under första halvan av 1800-talet jagade de många som brände i lönnedom till sig själva och andra. Detta ger naturligtvis upphov till många historier och skrönor som inte blir sämre efterhand som tiden går.

De viktiga kvinnorna

Historierna är många om de "coola" kvinnor som med improvisationsförmåga och list varnat både husbonn och andra i trakten då lagens långa arm visade sig på gården, för att se om man brände sprit till whisky. Genom det "lokala samarbetet" hittade skatteinspektörerna sällan whiskyn, och brännandet frodades i lönnedom. En bra historia är om hustrun som varnar andra genom att hänga med ett rött lakan bland övrig tvätt på tork.

Andra kvinnor i boken är realister som kan få brännerier på fötter, när männen kört dem i botten med för stora förhoppningar eller excentricitet.

Och så hör vi om hur vackra och fala kvinnor har påverkat hur några whiskysorter fått sin spridning och berömdhet. Missa inte heller hur drinken Manhattan hänger ihop med Winston Churchill.

NÄRPRODUCERAT NÖTKÖTT

Välkomna att beställa er nötköttslåda
av Ingrid och Lars
Telefon 070-833 08 76
Internet sevedstorpsgard.se

Telefon 073-526 37 97

Inte bara Skottland

Hasses whiskyhjärta klappar nog mest för Skottland. Av de 52 whiskydestillerier som nämns i boken är/var de flesta i Skottland, men några andra länder kommer också med. Historien om hur Masataka Taketsuru gifte sig i Skottland och var med och skapade Nikka, en av de fina japanska whisky-sorterna, är en vindlande historia.

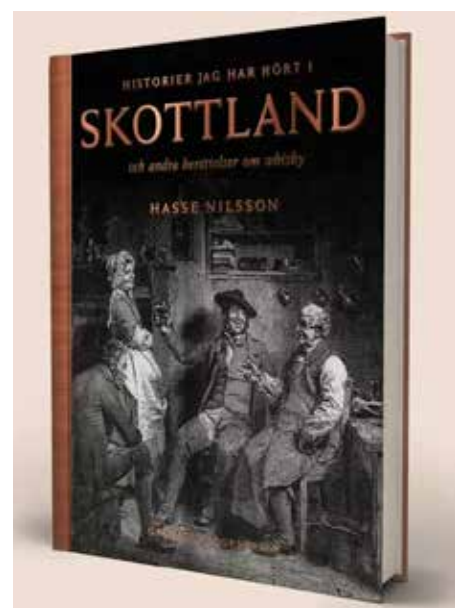
Även trakten kring svenska Höga Kustens Destilleri (High Coast Distillery, "Box") och dess väsen och många färgstarka människor får utrymme i boken. Det var där som Hasse tidigare var marknadschef.

Hasse ryggar inte heller för att berätta om - en bourbon - sist! Det brokiga liv

som "Gentleman Jack" förde ledde till slut till Jack Daniels berömda destilleri i Tennessee, USA.

Boken "Historier jag har hört i Skottland..." på Grenadine Bokförlag finns i bokhandel och på nätet. Språket är rappt, "Whiskyn, fisket och kolgruvan hade skapat sysselsättning till många och förmögenheter till få". Historierna är yviga och livliga, och dessutom detaljrika. Boken har unikt fina bilder och register för namn, platser och destillerier.

Hasse på Yasjön är numera "bara" en aktiv skribent, föredragshållare, snapsviseförfattare och uppskattad vid whiskyprovningar. Och han låter förstå att det kommer fler böcker.

Gårdsby Hembygdsförening bjuder in till

HOPPETDAGEN 27 AUG 2022

I samband med vårt 70-års jubileum bjuder vi in till en festdag på Hoppet

Hantverks- och skördemarknad, musik, barnaktiviteter mm.

Vill du medverka som utställare?
Kontakta Lina för mer info. 070-386 22 91

Vårprogram www.gardsby.se/hembygd

Om du inte är vaccinerad mot Covid-19: håll avstånd till andra deltagare

Lördag 15/4 kl 14.00

Långfredagsvandring till Åsabacken. Ta med fika.
Start: vägkorsning Kråkenäsryd

Tisdag 19/4 kl 16-20

Kurs/arbete renovering av smålandsgärdesgård på hembygdsgården Hoppet. Korvgrillning till deltagarna.

Lördag 23/4 kl 10-12

Barn 7-11 år Skapande verkstad: Gör ditt eget trädjur. På Hoppet. Anmälan till Sara 070 924 1901.

Söndag 24/4 kl 16.00

Årsmöte på hembygdsgården Hoppet med fika.

Tisdag 26/4 kl 10-13

Tisdag 3/5 kl 10-13

Fixarträffar på hembygdsgården Hoppet. Glada gubbar och gummor träffas och fixar med miljön på hembygdsgården i lugnt tempo. Hembygdsföreningen ordnar fika.

Lördag 7/5 kl 10-15

Arbetsträff, Naturbingo och grillning på Hoppet. Alla kan vara med.

Lördag 14/5 kl 10-12

Barn 7-11 år Skapande verkstad: Gör en egen "oro"-krans. Hoppet. Anmälan till Sara 070-924 19 01.

Vad händer: se www.gardsby.se/kalender

Rättelse

Bilden som fanns med i en artikel i förra numret av Gårdsbybladet (Nr 4/2021), föreställde inte telefonen "Taxen" från 1892. Det var en kopia av originalet, en jubileumsmodell som LM Ericsson tillverkade 1980 då med knappsats. Originalet ser ut enligt bilden och finns inte med i Gårdsby Hembygdsförenings samlingar vilket kopian ej heller gör!

Evenemang Gårdsby sockenråd

Aktivitet: Årsmöte Gårdsby sockenråd
Tid: Sön 24 april kl 15:00
Plats: Hoppet hembygdsgården

Aktivitet: Pub-kväll
Tid: Fre 6 maj kl 19:00-23:00
Plats: Smedjan i Gårdsby

Aktivitet: Pub-kväll
Tid: Fre 17 juni kl 19:00-23:00
Plats: Smedjan i Gårdsby

Behöver Du grävhjälpen?

Skogsvägar • Dikesrensning
Markberedning • Övrig grävning

BJÖRNAMO ENTREPRENAD

David Andersson

Björnamo Storegård 5 • 355 92 Växjö
Mobil 073-776 47 24

Sandsbro kapell

Onsdagar
14.00 – 16.00

Andakt
Fika
Program

Svenska kyrkan
VÄXJÖ

sensus

Mötesplatsens program våren 2022:

23 februari	Melodier man minns
Harald Gustafsson
9 mars	När Sverige styrdes från Ekesås
Håkan Nordmark
23 mars	Anders håller låda
Anders Nordmark
6 april	Påskfika, lotteri och quiz
20 april	Vernissage: Akvarellgruppen Vätt i vätt
4 maj	Tillsammans i Afrika
Maria Polback
18 maj	Smörgåstårta och sångprogram
Anna Tornehagen

Gårdsby Hembygdskommitté SKAPANDE VERKSTAD

I Samarbete med
HEMSLÖJDEN
KRONBERG

-Lördag 23/4 10.00-12.00 Gör ditt eget
trädjur

-Lördag 14/5 10.00-12.00 Skapa en "oro"
(pyntad krans av grenar med dekoration)

För vem? Barn 7-11 år
Var? Hembygdsgården Hoppet

Anmäl till Sara 0709241901
Medlem i Hembygdskommittén =gratis
Icke medlem= 50 kr/ barn

Trollbackens förskola

Föräldrakooperativet
mitt i Gårdsby!

Små barngrupper
Hållbarhet
Närheten till landsbygden

Lokalproducerad & hemlagad mat!

Vi har lediga platser!

0470- 61199
trollbacken@trollbackensforskola.com
trollbackensforskola.com

Fotboll ger en härlig gemenskap

Det är en mörk måndagskväll i februari och termometern vill inte med den bästa viljan i världen kliva över nollan. Vädret är grått och trist, och för spelarna i Sandsbro AIK är det långa dagar kvar tills gräset är grönt och solen skiner. Ändå är konstgräsplanen på Norremark full av glädje, glada tillrop och härligt kämpande.

Text och foto: Henrik Svensson

Det är fotbollsträning för representationslagen i Sandsbro AIK, de lagen som man som knatte strävar efter att en dag få spela i. Att få lyssna på inmarschsången, dra på sig matchtröjan och tillsammans gå från omklädningsrummet ner på planen. Planen ja, underbart vackra Sandavi, mitt i Sandsbro. Få sommarkvällar är bättre än solen som sakta sänker sig över Toftasjön, en doft av kaffe och korv samtidigt som jublet stiger efter att Sandsbro gjort mål.

Ida Linderholm och Malte Rydström har gjort allt detta. De började spela här som sexåringar och har följt de äldre lagens matcher hela tiden för att nu tillhöra och representera herr- och damlaget.

- Det var precis det man längtade till, säger Malte. Att man fick möjligheten att spela och utvecklas för att en dag spela i A-laget. När man var liten och var bollkalle på A-lagets matcher tänkte man alltid att "dit ska jag nå, där ska jag spela". Ida fyller i:

- Det har varit en drivkraft att hela tiden bli bättre för att någon gång få spela A-lagsfotboll. Som yngre såg man alltid upp till de äldre spelarna, och det är en häftig känsla att man själv är där nu.

På frågan vad fotbollen betytt för dem, spricker de båda upp i ett leende och svarar nästan identiskt.

- Den har betytt jättemycket, och gör det fortfarande, menar Ida. Här har man sina kompisar, och det är alltid lätt att ha kul ihop och vi har en grym gemenskap som ger en energi. Malte nickar instämmande:

- Man får gemenskapen och man kämpar tillsammans, samtidigt som vi alltid har ett gott humör och skämtar mycket. Har man haft en dålig dag kan man alltid komma till träningen och bli på gott humör igen. Egentligen har man allt man behöver i fotbollen, att man får göra det roligaste man vet tillsammans med ens bästa kompisar och samtidigt få bra träning.

Framförallt gemenskapen håller både Ida och Malte som det viktigaste.

- Den stora anledningen till att man vill komma och träna även mitt i mörkaste vintern är just motivationen att bli en bättre spelare tillsammans med alla i laget. Man vill vara här för att ställa upp för laget och tränarna som lägger ner enorm tid på att utveckla oss, menar Ida.

- Lagkänslan är viktig, fyller Malte i, och det är vi i Sandsbro AIK otroligt bra på. Alla är välkomna och vi lär våra ungdomar tidigt att alla är lika värda och alla fyller en funktion i laget. Det är därför vi alltid är så många på träningarna, alla vet att de tillför något i gruppen.

Malte och Ida joggar tillbaka till planen och lagkamraterna. Jag slänger upp en arm och vinkar till tränarna för dam- och herrlagen, David och Darko, som tack för att jag fick låna spelarna under några minuter. Darko ropar så det ekar över Norremark, ett medskick till oss allihop: Kom till Sandavi och njut av matcherna tillsammans med oss!